

Suvestinė redakcija nuo 2018-03-12 iki 2022-05-22

Nutarimas paskelbtas: TAR 2016-04-18, i. k. 2016-09609

LIETUVOS BANKO VALDYBA

NUTARIMAS

DĖL EURŲ BANKNOTŲ IR MONETŲ KEITIMO FIZINIAMS IR JURIDINIAMS ASMENIMS LIETUVOS BANKE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2016 m. balandžio 14 d. Nr. 03-47
Vilnius

Lietuvos banko valdyba n u t a r i a:

1. Patvirtinti Eurų banknotų ir monetų keitimo fiziniams ir juridiniams asmenims Lietuvos banke taisykles (pridedama).

2. Nustatyti, kad šis nutarimas taikomas nuo jo įsigaliojimo dienos, išskyrus Eurų banknotų ir monetų keitimo fiziniams ir juridiniams asmenims Lietuvos banke taisyklių 3.3 papunktį, kuris:

2.1. taikomas Lietuvos banko kasoje Vilniuje, Žirmūnų g. 151, nuo 2016 m. gegužės 2 d.;

2.2. taikomas Lietuvos banko kasoje Kaune, Maironio g. 25, nuo 2016 m. liepos 1 d.;

2.3. netaikomas Lietuvos banko kasoje Vilniuje, Totorių g. 2/8.

3. Nustatyti, kad Lietuvos banko kasoje Vilniuje, Totorių g. 2/8, vienam fiziniam arba juridiniam asmeniui vieną kartą per darbo dieną:

3.1. neatlygintinai keičiama ne daugiau kaip 50 vnt. tinkamų apyvartai apyvartinių euro centų ir eurų monetų ir (arba) proginių eurų monetų;

3.2. pakeistų monetų vertė išmokama banknotais, išskyrus mažesnę už penkis eurus sumą, kuri išmokama monetomis.

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

EURŲ BANKNOTŲ IR MONETŲ KEITIMO FIZINIAMS IR JURIDINIAMS ASMENIMS LIETUVOS BANKE TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Eurų banknotų ir monetų keitimo Lietuvos banke taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatyta tinkamų apyvartai, sugadintų, susidėvėjusių eurų banknotų (toliau – banknotai), apyvartinių euro centų ir eurų monetų (toliau – apyvartinės monetos), nebuvousių apyvartoje apyvartinių monetų ir proginų eurų monetų (toliau – proginės monetos) bei proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse keitimo fiziniams ir juridiniams asmenims Lietuvos banke tvarka. Taisyklėse taip pat nustatyta proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse keitimo numizmatinių vertybių platintojams pagal sutartis Lietuvos banke tvarka.

2. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

2.1. **numizmatinių vertybių platintojai** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2014 m. lapkričio 27 d. nutarimu Nr. 03-290 „Dėl Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisyklių patvirtinimo“;

2.2. **proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse** – Lietuvos banko išleistos monetos, kaip apibrėžta 2014 m. birželio 24 d. Tarybos reglamente (ES) Nr. 729/2014 dėl apyvartai skirtų euro monetų nominalų ir techninių duomenų, išskyrus progines monetas su Lietuvos nacionaline puse numizmatinėje pakuotėje, kurias Lietuvos bankas parduoda vadovaudamasis Lietuvos banko numizmatinių vertybių pardavimo taisyklėmis.

II SKYRIUS TINKAMŲ APYVARTAI BANKNOTŲ, APYVARTINIŲ IR (ARBA) PROGINIŲ MONETŲ KEITIMAS

3. Lietuvos banke fiziniams ir juridiniams asmenims neatlygintinai keičiami tinkami apyvartai banknotai į fizinių ir juridinių asmenų pageidaujamų kitų nominalų banknotus be apribojimų, jei Lietuvos banko kasoje yra pakankamai pageidaujamų nominalų banknotų.

4. Lietuvos banke vienam fiziniam arba juridiniam asmeniui, išskyrus Taisyklių 13 punkte nurodytus juridinius asmenis, (toliau – klientas) vieną kartą per darbo dieną neatlygintinai keičiama ne daugiau tinkamų apyvartai apyvartinių ir (arba) proginų monetų, nei jų telpa Lietuvos banko kasoje esančioje vieno litro talpos dėžutėje. Pagrindinė suma pagal monetų skaičiavimo automato čekį išmokama banknotais, o dalis, mažesnė už penkis eurus, išmokama monetomis.

5. Lietuvos banke vienam klientui vieną kartą per darbo dieną neatlygintinai keičiami tinkami apyvartai banknotai, apyvartinės ir (arba) proginės monetos į nebuvousių apyvartoje ne daugiau kaip po 50 vnt. vienodų pageidaujamų:

5.1. apyvartinių monetų;

5.2. proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse.

6. Klientas už nebuvousias apyvartoje apyvartines ir (arba) progines monetas su Lietuvos nacionaline puse gali atsiskaityti mokėjimo kortele.

7. Specializuotose parodose, mugėse arba kitose vietose numizmatinių vertybių pristatymo visuomenei progomis, kai jose dalyvauja Lietuvos bankas, tinkami apyvartai banknotai, apyvartinės ir (arba) proginės monetos keičiami į Grynųjų pinigų departamento direktoriaus potvarkiu nustatytą proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse kiekį, kuris negali būti didesnis kaip po 50 vnt. vienodų monetų.

III SKYRIUS

SUSIDĖVĖJUSIŲ, SUGADINTŲ BANKNOTŲ, APYVARTINIŲ IR (ARBA) PROGINIŲ MONETŲ KEITIMAS

8. Lietuvos banke klientui neatlygintinai keičiami susidėvėję ir taip sugadinti banknotai, apyvartinės ir (arba) proginės monetos:

8.1. sutepti (išskyrus apsaugos nuo vagysčių įrangos dažais, milteliais), dėmėti, prirašinėti, pripiešti, išblukę, įplėšti, sutaisyti (vieno banknoto dalys sujungtos juostele), suglamžyti, sutrinti, sulankstyti, užlenktais kampais arba kitaip susidėvėję ir (arba) sugadinti banknotai;

8.2. banknotai, kurių išlikę daugiau kaip pusė vientiso ploto;

8.3. banknotai, kurių išlikę mažiau kaip pusė banknoto ploto, jeigu klientas įrodo, kad trūkstamos dalys yra sunaikintos;

8.4. apyvartinės ir (arba) proginės monetos, išskyrus nurodytas Taisyklių 10.2.1–10.2.5 papunkčiuose, kurių išvaizda yra pasikeitusi dėl ilgo buvimo apyvartoje (subraižytos, šiek tiek deformuotos), kurios yra paveiktos aplinkos sąlygų (ilgai buvusios vandenyje, surūdijusios ir pan.), tačiau aiškiai matyti abiejų monetos pusių vaizdai.

9. Jei banknotai, apyvartinės ir (arba) proginės monetos yra sugadinti kitaip, nei nurodyta Taisyklių 8 punkte, ir (arba) abejojama dėl jų mokumo, jie priimami Lietuvos banke mokumo ekspertizei atlikti ir gali būti keičiami tik atlikus mokumo ekspertizę ir priėmus sprendimą juos keisti. Klientas, norintis pasikeisti sugadintus banknotus, apyvartines ir (arba) proginės monetas, turi užpildyti prašymą atlikti mokumo ekspertizę, kurio forma nustatyta Įtartinų grynųjų pinigų perdavimo policijos komisariatui ir Lietuvos bankui bei jų administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos banko valdybos 2017 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 03-93 „Dėl Įtartinų grynųjų pinigų perdavimo policijos komisariatui ir Lietuvos bankui bei jų administravimo taisyklių patvirtinimo“. Prašymo formą klientas gali gauti Lietuvos banko kasoje arba rasti Lietuvos banko interneto svetainėje (http://www.lb.lt/lt/docview/?file=/documents/files/musu-veikla/gryniesi-pinigai/litu-euru-keitimas/03_93_2_priedas.docx).

10. Lietuvos banke nekeičiami ir negražinami banknotai, apyvartinės ir (arba) proginės monetos, jų vertė klientui nekompensuojama, jeigu mokumo ekspertizės metu nustatoma, kad:

10.1. pateikti mokumo ekspertizei banknotai:

10.1.1. padirbti;

10.1.2. sąmoningai sugadinti (sukarpyti, supjaustyti, suplėšyti, sukomponuoti ir pan.);

10.1.3. sugadinti apsaugos nuo vagysčių įrangos (nudažyti specialiais dažais, supilti milteliais ir pan.);

10.2. pateiktos mokumo ekspertizei apyvartinės ir (arba) proginės monetos:

10.2.1. padirbtos;

10.2.2. sąmoningai sugadintos (sulankstytos metalo laužo perdirbimo proceso metu, aptekintos, pragręžtos, pramuštos, nušlifuotos, su frezuota įpjova briaunoje ar paviršiuje, suplotos, supjaustytos, pakeistais paviršiais, sulituotos, deformuotos monetų naikinimo įranga ir pan.);

10.2.3. taip sugadintos, kad jų autentiškumo neįmanoma patikrinti su tam naudojama įranga ir (arba) tai atlikti yra per sunku;

10.2.4. kurių vientisumas, bendras svoris arba kiti identifikavimo požymiai (vaizdai abiejose pusėse, paviršiaus, briaunos charakteristikos ir pan.) gerokai pakeisti įvairių procesų metu;

10.2.5. dvimetinės monetos, surinktos iš skirtingų monetų žiedo ir šerdies.

11. Lietuvos bankas per 30 kalendorinių dienų nuo mokumo ekspertizės atlikimo dienos registruotu laišku klientui grąžina tuos nekeičiamus banknotus, kurių vientisas plotas yra mažesnis nei pusė banknoto, išskyrus nurodytus Taisyklių 10.1.1–10.1.3 papunkčiuose. Po mokumo ekspertizės netinkamos keisti apyvartinės ir (arba) proginės monetos klientui negrąžinamos – jos sunaikinamos Lietuvos banke.

12. Lietuvos banke banknotai, sugadinti apsaugos nuo vagysčių įrangos, keičiami Europos Centrinio Banko 2013 m. balandžio 19 d. sprendimu ECB/2013/10 dėl eurų banknotų nominalų, specifikacijų, atkūrimo, keitimo ir išėmimo iš apyvartos nustatyta tvarka. Keitimo užmokestis – 0,1 Eur už vieną tokiu būdu sugadintą banknotą – imamas tik tuomet, jeigu Lietuvos bankas keičia ne mažiau kaip 100 sugadintų banknotų. Užmokestis imamas už visus keičiamus banknotus. Lietuvos bankas užmokesčio neima, jeigu banknotai yra sugadinti dėl įvykdyto apiplėšimo, vagystės ar kito nusikaltimo arba pasikėsینimo juos įvykdyti.

IV SKYRIUS

PROGINIŲ MONETŲ SU LIETUVOS NACIONALINE PUSE KEITIMAS PAGAL SUTARTIS

13. Proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse gali būti keičiamos numizmatinių vertybių platintojams, tačiau bendras numizmatinių vertybių platintojams keičiamas tokių monetų kiekis negali būti didesnis kaip 30 proc. viso kiekvienos proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse tiražo. Kiekvienam numizmatinių vertybių platintojui gali būti keičiama ne mažiau kaip 2,5 proc. ir ne daugiau kaip 5 proc. kiekvienos proginės monetos su Lietuvos nacionaline puse tiražo, tačiau bet koku atveju ne daugiau nei 50 tūkst. vnt. kiekvienos iš tokių monetų. Dėl proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse keitimo su Lietuvos banku susitariama sutartyse dėl proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse (ne numizmatinėje pakuotėje, *unc* kokybės) įsigijimo. Lietuvos bankas pasilieka teisę tenkinti numizmatinių vertybių platintojų paraiškas, atsižvelgdamas į turimą proginų monetų su Lietuvos nacionaline puse skaičių.

Priedo pakeitimai:

Nr. [03-29](#), 2018-03-06, paskelbta TAR 2018-03-08, i. k. 2018-03672

Pakeitimai:

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-29](#), 2018-03-06, paskelbta TAR 2018-03-08, i. k. 2018-03672

Dėl Lietuvos banko valdybos 2016 m. balandžio 14 d. nutarimo Nr. 03-47 „Dėl Eurų banknotų ir monetų keitimo fiziniams ir juridiniams asmenims Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo